



Ερωτήσεις και απαντήσεις: Αποστολές της ΕΕ

Βρυξέλλες, 29 Σεπτεμβρίου 2021

Τι είναι οι αποστολές της ΕΕ;

Οι αποστολές αποτελούν ένα νέο, φιλόδοξο μέσο για την αντιμετώπιση ορισμένων από τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε. Οι αποστολές θέτουν σαφείς στόχους που πρέπει να επιτευχθούν εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Θα αποφέρουν αποτελέσματα δίνοντας νέο ρόλο στην έρευνα και την καινοτομία, σε συνδυασμό με νέες μορφές διακυβέρνησης και συνεργασίας, καθώς και με τη συμμετοχή των πολιτών.

Οι αποστολές αποτελούν ένα νέο στοιχείο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την έρευνα και την καινοτομία. Με αφετηρία την έρευνα και την καινοτομία, οι αποστολές της ΕΕ θέτουν φιλόδοξους, συγκεκριμένους και μετρήσιμους στόχους, εντός σαφώς καθορισμένου χρονοδιαγράμματος, για την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων για όλους τους Ευρωπαίους. Πρόκειται για μια συντονισμένη προσπάθεια της Επιτροπής να συγκεντρώσει τους αναγκαίους πόρους για χρηματοδοτικά προγράμματα, πολιτικές και κανονισμούς, καθώς και για άλλες δραστηριότητες, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους τους. Επίσης, αποσκοπούν στην κινητοποίηση και την ενεργοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, όπως τα κράτη μέλη της ΕΕ, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, τα ερευνητικά ιδρύματα, οι επιχειρηματίες και οι επενδυτές, ώστε να επιτευχθούν πραγματικά και διαρκή αποτελέσματα. Ένα κρίσιμο στοιχείο των αποστολών θα είναι η συνεργασία με τους πολίτες για την τόνωση της υιοθέτησης από την κοινωνία νέων λύσεων και προσεγγίσεων.

Γιατί είναι αναγκαίες οι αποστολές;

Οι κλιματικές και υγειονομικές κρίσεις που αντιμετωπίζουμε σηματοδοτούν την ανάγκη να ενώσουμε τις δυνάμεις μας με νέους και καινοτόμους τρόπους. Πρέπει να αξιοποιήσουμε το ομαδικό πνεύμα και την ετοιμότητα για συνεργασία που επέδειξε η Ευρώπη κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και των φυσικών καταστροφών που έπληξαν πολλά μέρη της ηπείρου φέτος το καλοκαίρι. Το status quo δεν μπορεί να συνεχιστεί ως έχει. Χρειαζόμαστε μια τολμηρή και φιλόδοξη πολιτική που να θέτει σαφείς στόχους για τη διαμόρφωση του μέλλοντος στο οποίο θέλουμε να ζήσουμε.

Οι αποστολές της ΕΕ ξεκινούν από την ιδέα ότι οι πολύπλοκες κοινωνικές προκλήσεις απαιτούν συντονισμένη προσπάθεια σε ολόκληρη την Ευρώπη για την αντιμετώπιση πέντε βασικών κοινωνικών προκλήσεων έως το 2030. Υποστηρίζουν τις φιλόδοξες προτεραιότητες της παρούσας Επιτροπής και αναγνωρίζουν ότι πρέπει να υπερβούμε τα μέσα που έχουμε επί του παρόντος στη διάθεσή μας.

Πώς θα συμβάλουν οι αποστολές στις προτεραιότητες της ΕΕ;

Οι αποστολές της ΕΕ θα στηρίξουν τον μετασχηματισμό της Ευρώπης σε μια πιο πράσινη, πιο υγιή και πιο ανθεκτική ήπειρο, χωρίς αποκλεισμούς. Στόχος τους είναι να αποφέρουν απτά οφέλη για τους πολίτες της Ευρώπης και να προσελκύσουν τους Ευρωπαίους στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των αποστολών.

Οι αποστολές έχουν σχεδιαστεί με τρόπο που να συμβάλλει στις βασικές προτεραιότητες πολιτικής της Επιτροπής, όπως η [Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία](#), η πολιτική για μια [Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή](#), η [Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας](#), η πολιτική για μια [οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων](#) και το [νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους](#). Για παράδειγμα, η αποστολή για το κλίμα συνιστά ήδη ειδικό στοιχείο της νέας [στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή](#), ενώ το ίδιο ισχύει και για την αποστολή για τον καρκίνο στο πλαίσιο του [ευρωπαϊκού σχεδίου για την καταπολέμηση του καρκίνου](#) αλλά και για την αποστολή για το έδαφος στο πλαίσιο του [μακρόπνοου οράματος για τις αγροτικές περιοχές](#).

Ποιες αποστολές θα ξεκινήσουν;

Η Επιτροπή δρομολογεί πέντε αποστολές προκειμένου να επιτευχθούν οι εξής στόχοι:

1. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: στήριξη τουλάχιστον 150 ευρωπαϊκών περιφερειών και κοινοτήτων ώστε να καταστούν ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή έως το 2030.

Η αποστολή αυτή θα μετατρέψει την επείγουσα ανάγκη προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε ευκαιρία, ώστε η Ευρώπη να καταστεί ανθεκτική, δίκαιη και έτοιμη για την αντιμετώπιση κλιματικών

διαταραχών, όπως τα ακραία καιρικά φαινόμενα, οι δασικές πυρκαγιές και οι λοιμώδεις νόσοι. Η αποστολή θα στηρίξει τις ευρωπαϊκές περιφέρειες ώστε να προετοιμαστούν για τις αναπόφευκτες αλλαγές και τα ακραία φαινόμενα και να ανταλλάσσουν εμπειρίες και λύσεις για την πρόληψη της απώλειας ζώων και μέσων διαβίωσης.

2. Καρκίνος: βελτίωση της ζωής άνω των 3 εκατομμυρίων ανθρώπων έως το 2030 χάρη στην πρόληψη και τη θεραπεία, καθώς και παράταση και βελτίωση της ζωής των ατόμων που πάσχουν από καρκίνο και των οικογενειών τους.

Η αποστολή θα στηρίξει τα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τις κοινότητες όσον αφορά τον έλεγχο του καρκίνου, ιδίως μάλιστα υπό το πρίσμα των διαταραχών που προκάλεσε η πανδημία COVID-19. Θα βελτιώσει την κατανόηση του καρκίνου, θα ενισχύσει την πρόληψη, θα βελτιστοποιήσει τη διάγνωση και τη θεραπεία, θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των ασθενών και των οικογενειών τους και θα εξασφαλίσει ισότιμη πρόσβαση στην περίθαλψη σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η αποστολή θα θέσει τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των ασθενών, στο επίκεντρο της έρευνας και καινοτομίας, αλλά και την έρευνα και την καινοτομία στο επίκεντρο της χάραξης πολιτικής.

3. Αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας έως το 2030

Οι ανθρωπογενείς κλιματικές αλλαγές θέτουν τους ωκεανούς και τα ύδατά μας, και κατά συνέπεια τις κοινωνίες μας, σε σοβαρό κίνδυνο. Η νέα συστημική προσέγγιση της αποστολής θα αντιμετωπίζει τους ωκεανούς και τα ύδατα ως ένα ενιαίο σύνολο και θα έχει καθοριστικό ρόλο για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και την αποκατάσταση της φύσης. Η αποστολή θα προασπίζει τα υδάτινα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα με την προστασία του 30 % της θαλάσσιας περιοχής της ΕΕ, καθώς και με την αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και 25 000 χλμ. ποταμών ελεύθερης ροής, την πρόληψη και την εξάλειψη της ρύπανσης —μέσω της μείωσης των πλαστικών απορριμμάτων στη θάλασσα, των απωλειών θρεπτικών ουσιών και της χρήσης χημικών φυτοφαρμάκων κατά 50 %— και θα καταστήσει τη γαλάζια οικονομία κλιματικά ουδέτερη και κυκλική, με μηδενικές εκπομπές από τη ναυτιλία.

4. 100 κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις έως το 2030

Εκλύοντας άνω του 70 % των παγκόσμιων εκπομπών CO₂, οι πόλεις έχουν καθοριστικό ρόλο για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Μέσω των «συμβάσεων πόλης για το κλίμα», οι οποίες προβλέπουν διευρυμένη συμμετοχή των πολιτών, τουλάχιστον 100 πόλεις θα λάβουν στήριξη ώστε να καταστούν κλιματικά ουδέτερες έως το 2030. Θα βρεθούν στην πρωτοπορία όσον αφορά την κλιματική και τη ψηφιακή καινοτομία και θα αναδείξουν λύσεις που θα επιτρέψουν σε όλες τις άλλες πόλεις να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους έως το 2050.

5. Μια ευρωπαϊκή συμφωνία για το έδαφος: 100 «ζωντανά εργαστήρια» και «φάρροι» θα ηγηθούν της μετάβασης σε υγιή εδάφη έως το 2030

Η ζωή στη Γη εξαρτάται από την υγεία των εδαφών, η οποία όμως βρίσκεται υπό απειλή — γεγονός που μας καθιστά πιο ευάλωτους στην επισιτιστική ανασφάλεια και στα ακραία καιρικά φαινόμενα. Η αποστολή θα συνεργαστεί με τους πολίτες και θα συστήσει αποτελεσματικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ τομέων και περιοχών για την προστασία και την αποκατάσταση των εδαφών. Θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας για τη βιώσιμη γεωργία, την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, τη βιοποικιλότητα και τη μηδενική ρύπανση.

Σε τι διαφέρουν οι αποστολές από την παραδοσιακή πολιτική έρευνας και καινοτομίας;

Οι αποστολές της ΕΕ προτείνουν έναν νέο ρόλο για την έρευνα και την καινοτομία. Η έρευνα και η καινοτομία είναι προσανατολισμένες στην επίτευξη αποτελεσμάτων — το πεδίο των αποστολών όμως είναι πολύ πιο ευρύ από το πεδίο ενός μεμονωμένου ερευνητικού έργου. Το χαρτοφυλάκιο των δράσεων έρευνας και καινοτομίας θα περιλαμβάνει βασική και εφαρμοσμένη έρευνα σε όλους τους τομείς και σε όλα τα πεδία. Επίσης, θα δίνει έμφαση στην επίδειξη και στην κλιμάκωση της χρήσης των λύσεων, προσαρμόζοντάς τες στις τοπικές συνθήκες.

Για παράδειγμα, η αποστολή για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σχεδιάζει να διαθέσει 100 εκατ. ευρώ για επιδείξεις μεγάλης κλίμακας προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες — με στόχο την αντιμετώπιση σοβαρών κινδύνων που οφείλονται στο κλίμα, όπως οι πλημμύρες. Η αποστολή για τον καρκίνο σχεδιάζει τη δημιουργία ενός νέου μοντέλου κοινής διακυβέρνησης, με σκοπό τη συστημική και αποτελεσματική ενσωμάτωση των εξελίξεων όσον αφορά την έρευνα, την καινοτομία και την πολιτική στην καταπολέμηση του καρκίνου στην Ευρώπη. Η αποστολή για τους ωκεανούς και τα ύδατα θα δημιουργήσει ένα δίκτυο «φάρων», σε κλίμακα θαλασσών και λεκάνης απορροής ποταμών, για την υλοποίηση της αποστολής και την επέκταση των δικτύων προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών. Στο πλαίσιο της αποστολής για τις κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις, επιλεγμένες πόλεις θα επιδιώξουν τη συμμετοχή των πολιτών τους στην κατάρτιση «συμβάσεων πόλης για το κλίμα», ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2030. Παράλληλα, στο πλαίσιο της

αποστολής για μια ευρωπαϊκή συμφωνία για το έδαφος, οι πολίτες θα κληθούν να συμμετάσχουν σε πρωτοβουλίες επιστήμης των πολιτών, ώστε να βελτιωθεί με συλλογικό τρόπο η υγεία του εδάφους.

Με ποιον τρόπο θα ασκείται η διακυβέρνηση των αποστολών;

Οι αποστολές της ΕΕ εισάγουν νέες μορφές διακυβέρνησης. Οι κοινωνικές προκλήσεις απαιτούν μια συστημική απάντηση που να υπερβαίνει τα τεχνητά όρια των πολιτικών, των προγραμμάτων και των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης. Οι αποστολές ξεκινούν με έναν συγκεκριμένο και εφικτό στόχο και στη συνέχεια κινητοποιούν όλους τους φορείς — τα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης, τους ερευνητές και τους φορείς καινοτομίας, τις μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις, τους επενδυτές και την κοινωνία των πολιτών.

Για παράδειγμα, η αποστολή για τον καρκίνο σχεδιάζει τη δημιουργία ενός νέου μοντέλου κοινής διακυβέρνησης, με σκοπό τη συστηματική και αποτελεσματική ενσωμάτωση των εξελίξεων όσον αφορά την έρευνα, την καινοτομία και την πολιτική στην καταπολέμηση του καρκίνου στην Ευρώπη.

Ποιος είναι ο ρόλος των πολιτών στις αποστολές της ΕΕ;

Οι αποστολές της ΕΕ φέρνουν την Ένωση πιο κοντά σε όλους τους Ευρωπαίους, καθώς αποτελούν μέρος της λύσης των προβλημάτων. Θα προαγάγουν τη συμμετοχή των πολιτών —σε ευρωπαϊκό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο— στον από κοινού σχεδιασμό του μέλλοντός μας, και θα τους βάλουν στο τιμόνι της χάραξης πολιτικής, υλοποιώντας στην πράξη το όραμα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης.

Οι πολίτες συμμετείχαν στον από κοινού σχεδιασμό των αποστολών και η Επιτροπή δεσμεύεται για την εμπλοκή τους σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής των αποστολών — από τη συμμετοχή σε έργα έως την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των αποστολών. Αυτή η από κοινού δημιουργία δεν περιορίζεται μόνο στις διαβουλεύσεις, αλλά αφορά γενικά την ανάπτυξη στενών σχέσεων μέσω της ακρόασης των παρατηρήσεων των πολιτών, της διατύπωσης σχολίων επ' αυτών και της ανάληψης δράσης. Επιπλέον, η κοινωνική καινοτομία και η επιστήμη των πολιτών έχουν τεράστιες δυνατότητες να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της αποστολής. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο της αποστολής για τις κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις, επιλεγμένες πόλεις θα επιδιώξουν τη συμμετοχή των πολιτών τους στην κατάρτιση «συμβάσεων πόλης για το κλίμα», ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2030. Οι πολίτες θα συμμετέχουν ενεργά στην υλοποίηση των αποστολών, οικειοποιούμενοι τις δράσεις που δρομολογούν οι τοπικές αρχές και διευρύνοντας τη νομιμοποίησή τους.

Πώς καταρτίστηκαν οι αποστολές;

Συστάθηκαν πέντε [συμβούλια αποστολών](#) με συμμετοχή κορυφαίων εμπειρογνομώνων, ώστε να βοηθήσουν στον προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αποστολών για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Με βάση τις [προτάσεις](#) που υπέβαλαν στην Επιτροπή τον Σεπτέμβριο του 2020, προσδιορίστηκαν πέντε αποστολές στο πλαίσιο του [στρατηγικού σχεδίου του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»](#).

Τον Οκτώβριο του 2020, η Επιτροπή ενέκρινε τις πέντε προτεινόμενες αποστολές, οι οποίες μπήκαν σε προπαρασκευαστική φάση, ώστε να καταρτιστούν πέντε λεπτομερή σχέδια υλοποίησης, με τους στόχους, τη λογική παρέμβασης και τους δείκτες για τη μέτρηση των επιδόσεων. Η Επιτροπή αξιολόγησε τα σχέδια αυτά με βάση συγκεκριμένα [κριτήρια](#) και έδωσε το πράσινο φως για την έναρξη, σήμερα, των αποστολών.

Πόσο θα διαρκέσει κάθε αποστολή;

Κάθε αποστολή θα διαρκέσει για όσο διάστημα απαιτείται για την επίτευξη των στόχων της. Δεν ορίζεται μεν καθορισμένη διάρκεια, όμως οι αποστολές θα πρέπει να αποφέρουν μια σειρά από οφέλη, με τα τελικά αποτελέσματα να αναμένεται να επιτευχθούν περίπου το 2030, δεδομένης της προβλεπόμενης φιλοδοξίας και κλίμακας των αποστολών της ΕΕ.

Πώς θα υλοποιηθούν οι αποστολές;

Οι αποστολές της ΕΕ περνούν πλέον στο στάδιο της πλήρους υλοποίησής τους. Το πρώτο [πρόγραμμα εργασίας](#) του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2021-22, που [δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2021](#), περιλαμβάνει μια σειρά δράσεων που προετοιμάζουν το έδαφος για την υλοποίηση των αποστολών. Έως το τέλος του τρέχοντος έτους, θα επικαιροποιηθεί με ένα πλήρες θεματολόγιο για την έρευνα και την καινοτομία.

Παράλληλα, οι αποστολές θα συνεργάζονται με τις συμμετέχουσες περιφέρειες, πόλεις και οργανισμούς, καθώς και με τους πολίτες. Οι αποστολές, προκειμένου να έχουν επιτυχία, πρέπει να κινητοποιήσουν και να ενεργοποιήσουν δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, όπως τα κράτη μέλη της ΕΕ, περιφερειακές και τοπικές αρχές, ερευνητικά ιδρύματα, επιχειρηματίες και επενδυτές, ώστε να επιτευχθούν πραγματικά και διαρκή αποτελέσματα. Κρίσιμο στοιχείο των αποστολών θα είναι η

προσέγγιση των τοπικών κοινοτήτων και η συνεργασία με τους πολίτες για την τόνωση της υιοθέτησης από την κοινωνία νέων λύσεων και προσεγγίσεων.

Ποιος είναι ο προϋπολογισμός των αποστολών;

Δεν υπάρχει καθορισμένος προϋπολογισμός για κάθε αποστολή· το ύψος του θα καθορίζεται από το μέγεθος της εκάστοτε πρόκλησης. Οι αποστολές αναμένεται να αντλούν χρηματοδότηση από διάφορες πηγές και επίπεδα, συμπεριλαμβανομένου του εθνικού και περιφερειακού.

Όσον αφορά τη συνιστώσα έρευνας και καινοτομίας, η νομοθεσία για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» ορίζει ότι κατά τα πρώτα τρία έτη του προγράμματος, το 10 % κατά μέγιστο του ετήσιου προϋπολογισμού του πυλώνα II (παγκόσμιες προκλήσεις και ευρωπαϊκή βιομηχανική ανταγωνιστικότητα) θα διατίθεται μέσω ειδικών προσκλήσεων για την υλοποίηση των αποστολών. Συγκεκριμένα, αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή θα διαθέσει 1,9 δισ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2021-23 προκειμένου να αρχίσει η υλοποίηση των πέντε αποστολών.

Η χρηματοδοτική συνεισφορά κάθε ομάδας του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» στην εκάστοτε αποστολή για τα τρία πρώτα έτη καθορίστηκε μετά από ανάλυση των ειδικών αναγκών έρευνας και καινοτομίας για κάθε αποστολή και του τρόπου με τον οποίο αυτές σχετίζονται με τις προτεραιότητες που καλύπτονται από τις ομάδες. Ο προϋπολογισμός για τα επόμενα έτη θα καθοριστεί παράλληλα με την επανεξέταση της προόδου της εκάστοτε αποστολής το 2023, όπως ορίζεται στη νομοθεσία για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

Πώς θα στηρίξουν οι αποστολές την καινοτομία και την ανάπτυξη;

Οι αποστολές της ΕΕ στηρίζουν από τη φύση τους την καινοτομία και την αλλαγή. Ειδικότερα, όσον αφορά την τεχνολογική καινοτομία, θα περιλαμβάνουν δραστηριότητες από ένα ευρύ φάσμα επιπέδων τεχνολογικής ετοιμότητας (TRL), μαζί και με άλλες μορφές συμπληρωματικών μέτρων, όπως η έγκριση νέων προτύπων ή κανονισμών ή η ανάπτυξη νέων μέσων πολιτικής για τη διόρθωση δυσλειτουργιών της αγοράς. Οι αποστολές της ΕΕ θα προσελκύσουν χρηματοδότηση και ιδιωτικές επενδύσεις σε υφιστάμενες καινοτόμες αγορές, αλλά θα προκαλέσουν και τη δημιουργία νέων αγορών για την ευρωπαϊκή βιώσιμη ανάπτυξη, βελτιώνοντας την καθημερινή ζωή των Ευρωπαίων.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Δελτίο Τύπου](#): Η Επιτροπή δρομολογεί αποστολές της ΕΕ για την αντιμετώπιση σημαντικών προκλήσεων

Ενημερωτικά δελτία:

- [Αποστολές της ΕΕ](#)
- [Αποστολή για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή](#)
- [Αποστολή για τον καρκίνο](#)
- [Αποστολή για την αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας](#)
- [Αποστολή για κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις](#)
- [Αποστολή για μια ευρωπαϊκή συμφωνία για το έδαφος](#)

[Ανακοίνωση για τις αποστολές της ΕΕ](#)

[Σχέδια υλοποίησης των αποστολών της ΕΕ](#)

Ιστότοπος των [αποστολών της ΕΕ](#)

QANDA/21/4748

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Johannes Bahrke](#) (+32 2 295 86 15)

[Marietta Grammenou](#) (+32 2 298 35 83)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)